

کتاب

زبان و تنعیرِ ثبری

مجموعه مقالات همایش
علمی پژوهشی

www.ketab.ir

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی مازندران

انتشارات هاوژین

سرشناسه: همایش ملی علمی، پژوهشی نیما یوشیج (نخستین: ۱۱، نور)
عنوان و نام پدیدآور: نیما، زبان و شعر تبری (مجموعه مقالات همایش علمی و پژوهشی) / ابرگزارکننده
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی مازندران با همکاری معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی... [و دیگران]
مصحح و ویراستار: منصور علی اسفندی

مشخصات نشر: ساری: هاوژین، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۳۱۶ ص

شابک: ۰-۲۲-۸۳۱۶-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: با همکاری معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی،

فرمانداری شهرستان نور،

شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی شهرهای: نور، رویان، بلده، ایزدشهر، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان نور،

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور، کتابخانه

عنوان دیگر: مجموعه مقالات همایش علمی و پژوهشی

موضوع: نیما یوشیج، ۱۲۷۶-۱۳۳۸، کنگره‌ها، شعر فارسی - قرن ۱۴ - تاریخ و نقد.

Persian poetry - 20th century - History and criticism. شعر مازندرانی - قرن ۱۴.

Mazandarani poetry - 20th century

شناسه افزوده: ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مازندران، ایران،

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاونت امور فرهنگی.

رده‌بندی کنگره: ۸ ۱۳۹۵ / هـ / ۸۲۸۳ PIR

رده‌بندی دیویی: ۸۱۶۲ / ف۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۰۶۶۲۳

نیما، زبان و شعر تبری
(مجموعه مقالات همایش علمی پژوهشی)

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی مازندران
انتشارات هاوژین

مصحح و ویراستار: منصور علی اصغری
طراح جلد و مدیر هنری: سید خلیل یوسفی
صفحه آرایی: صغری ابراهیمی
چاپ نخست - ۱۳۹۵ - ۱۰۰۰ نسخه

مازندران - ساری. تلفن: ۳۳۳۶۱۲۳۹ - ۰۱۱
Email: havzhin.publish@yahoo.com

(می اتا گپ)

(یک حرف من)

من شاعر زبان تالی هستم.

قدیم ترین آوازی که مرغ خواند، یادش نیست. بعدها بادها او را از روی درخت ها عبور داده، به سرزمین های دور دست بردند. من هم یاد ندارم که قدیم ترین شعر من کدام بود. ولی در مرگ (روجا)، گاو خودمان، شعری را در حضور پدرم خواندم. پدرم فقط به من گفت: آفرین. باید تیر اندازی را هم یاد بگیری و اشاره به تیر و کمان کهنه، که به دیوار آویزان بود، کرد. اما او خودش با آلات دیگر تیر انداز می کرد. بعد داستان جنگ ها و زد و خورد دلاوران و کهنه ترین یادگارها در میان قبیله. شبی که به دور شماله می رقصیدند. هزاران گوشه از زندگانی اقوام دیگر و سایه ی شتابزدگی های مردم کوه نشین، گرجی ها و دیگران، مرا تسخیر خود کرد. من نمی دانم از کدام دهلیز بیرون آمدم و چطور زنده ماندم. دوباره پهلوانان در جلوی من صف کشیدند و زندگانی گذشته در عقب سیر آنها، و حسرت مردمی که گفتم: حرف بزن.

اگر بتوانم از حرف خودم به تو علاوه بر چیزهای دیگر، جوانمردی و مردانگی را نشان بدهم، هنری کرده ام و اگر نتوانم هم لایس هستم. خود را ضایع نکرده ام. مثل همه ی مردم، من حرف خود را می زنم. اگر آنها زبان خود را مخلوط کرده اند، من هم مخلوط می کنم، اما حرص دارم با کلماتی مخلوط شود که قبیله ی من دارد آنها را فراموش می کند. من موافق بوده ام که مثل دلباختگان قدیم سرزمین سحرانگیز باشم. نه مثل آن جادوگرها زین بر نهام، ولی مثل آن جادوگرها جذب کنم. سفر نوبه به نوبه، اگر فکر مرا عوض کرده باشد، چیزی را که قبلی من به تن من پوشانیده است از تن من دور نکند.

کار در در زیر دامان خود نگاه می دارم و می گویم: قوم من چگونه بوده اند. پس از آن، لذت زندگانی های دیگران را به چشم تو می کشم. تیر حسد تو به من نخواهد رسید. در استگو و ثابت قدم به راه خود می رود.

اگر تو شاعر نباشی، بسیاری از حرف های من برای تویی فایده خواهند بود. هر شاعر باشی، دست به روی سینه ی گرم من خواهی گذاشت. من از درون قلبم به تو مردانه سلام می فرستم و از زیر اعماق سال های دراز، روشنی خود را اگر زیاد نکنم، کم نکرده و گوشه ای از اتاق ترا روشن می کنم. مرا مثل شمع روشنی بردار که می سوزم و به دیگران روشنایی می دهم. دوباره سلام من به تو ای جوان ناشناس که نمی دانم چه وقت متولد شده و مادر و پدر خود را می شناسی یا نه.

نیما یوشیج

بهمن ماه ۱۳۱۸

فهرست

۱۵	مقدمه
	بخش اول: مقالات برگزیده
۱۹	آیینهای نیما بررسی کهن‌الگوی آئینما در اشعار تبری نیما یوشیج (زبیده سورتیچی، رمضان سورتیچی)
۳۵	اقوام، شخصیت‌ها و اماکن در روجا (متصور علی اصغری)
۴۹	بررسی بن‌مایه‌های اجتماعی اشعار تبری نیما در پایایی فرهنگ ملی با تأکید بر شعر داروگ (ش. بن. گ. مطهره فولادی، اسماعیل بزرگی)
۶۷	بررسی تطبیقی معشوق سنتی و بومی در ترانه‌های نیما و امیربازواری (سیده حمدها)
۹۱	بررسی وجه داستانی و کشف داستان مینوی مال در اشعار تبری نیما (ابراهیم باقری - جیدان)
۱۰۵	تأملی در روجا و خویش استیغ (قوام‌الدین بینایی)
۱۲۵	زبان تبری و بن‌مایه‌های زیبایش: نقش روجا و نقش آن‌ها در شعر پارسی نیما (جلیل فیضی)
۱۶۰	زن در روجای نیما یوشیج (ظاهره مصطفوی)
۱۹۴	سیمای معشوق و کیجا در رباعیات و روجای نیما (مرتضی محسنی، غلامرضا پیروز، حسین حسین پور)
۲۱۷	من نیما در روجا (محمد عظیمی)
	بخش دوم: سایر مقالات
۲۳۳	بررسی تجلی هویت‌های فرهنگی و اجتماعی زبان مازندرانی در منظومه روجا (عبدالرضا شیردست، فاطمه‌زهره صادقی)
۲۵۲	زبان، واژگان، لحن و نحو تبری در شعر نیما (با رویکرد به گویش کجوری) (پروانه دلاور، ولیاله یاشا)
۲۷۰	صور خیال در اشعار تبری نیما (روجا) (فاطمه حاجی پور)
۲۹۳	نشانه‌های فرهنگ و زبان تبری در سروده‌های نیما (محمود جوادیان کوتنایی)
۳۱۱	بخش سوم: چکیده مقالات